

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις
τῆ 31 Αὐγούστου 1949

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 191

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διατάγματα

- Περὶ ἀναλυτικῆ καὶ ὥρολογίου προγράμματος τῶν μαθημάτων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν τῶν συντηρουμένων ὑπὸ τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας 1
- Περὶ ἀναθεώρησης τοῦ σχεδίου τοῦ σινοικισμοῦ Χαριλῶν Θεσσαλονίκης 2
- Περὶ συμπληρώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φοροτεροφωτάσεων Διμένος Καλαμών 3

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

Περὶ ἀναλυτικῆ καὶ ὥρολογίου προγράμματος τῶν μαθημάτων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν τῶν συντηρουμένων ὑπὸ τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Α.Ν. 2194/40 «περὶ ἰδρύσεως Οἰκονομικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς ἐν Θεσσαλονικῇ» μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14 Μαΐου 1948, μετὰ γνώμην τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ καὶ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 96/12-8-1948 πράξιν αὐτοῦ καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διατυπωθεῖσαν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 399/1949 πράξει αὐτοῦ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ὀρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ἰπουργοῦ, ἀπεραισάμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μόνον

Καθορίζομεν τὸ ἀναλυτικὸν καὶ ὥρολόγιον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν τῶν συντηρουμένων ὑπὸ τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας ὡς ἑξῆς :

I. Ὀρθοσκευτικά.

Τάξις Α'. Ὀραϊ 2.

Σύντομος ἐπισκόπησις τῆς Ὀρθοσκευτικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τοῦ ἀρχαίου κόσμου καὶ τοῦ Ἰσραηλικοῦ λαοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Σωτῆρος· Ἐξαρσις σπουδαιότητων τινῶν γυναικείων μορφῶν τῆς Παλ. Διαθήκης, Παραστατικὴ Ἱστορία τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν γένει, ἐξαιρουμένης τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν συμβολῆς εἰς τὴν ἀνάψυξιν τῆς θέσεως τῆς γυναικὸς ἐν τῇ Οἰκονομίᾳ καὶ τῇ Κοινωνίᾳ. Διηγήσεις ἐκ τῆς Κ. Διαθήκης καὶ ἀνάγνωσις ἀπολυσιτάτων περικοπῶν ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου.

Τάξις Β'. Ὀραϊ 2.

Ὁρθόδοξος ἱερὰ κατήχησις μετ' ἐποπτικῆς διδασκαλίας τῶν κυριωτάτων τῆς λειτουργικῆς· Στοιχειώδεις γνώσεις ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἐξαιρουμένων φυσιογνωμιῶν μεγάλων Χριστιανικῶν γυναικῶν.

Σύντομος ἐξήγησις τῶν ἀπολυτικῶν τῆς δικταῆγρου, τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ ἀπομνημόνευσίς τινων ἐξ αὐτῶν.

Τάξις Γ'. Ὀραϊ 1.

Τὰ κυριώτερα τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς. Τὰ πρὸς τὸν Θεόν, τὰ πρὸς τὸν πλησίον καὶ τὰ πρὸς ἑαυτοὺς καθήκοντα, ἐξαιρουμένων ἰδίως τῶν καθήκοντων καὶ δικαιωμάτων τῆς γυναικὸς ἐν τῇ οἰκονομίᾳ καὶ τῇ Κοινωνίᾳ.

2. Νέα Ἑλληνικά.

Τάξις Α'. Ὀραϊ 5.

Ἀνάγνωσις ἐκ καταλλήλου συλλογῆς πεζῶν καὶ ποιητικῶν ἀναγνωσμάτων, ἀναπερρομένων ἰδίᾳ εἰς τὴν οἰκονομικὴν, τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν. Προφορικὰ ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν ἐπὶ θεμάτων, τὰ ὅποια ἐπέζησαν, ἀναπερρομένα εἰς τὴν παιδικὴν τὴν σχολικὴν, τὴν οἰκονομικὴν, τὴν ἀγροτικὴν, τὴν ἀστικὴν καὶ τὴν ἐν τῇ φύσει ζωὴν.

Γραπτὰ ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν μαθητῶν ὑπὸ μορφήν διηγήσεων καὶ περιγραφῶν εἰς γλώσσᾳ ἀπλῆν καθαροῦσαν. Ἐθισμὸς τῶν μαθητῶν ὡς πρὸς τὴν συντακτικὴν πλοικὴν, εἰς τὴν ὀρθὴν στίξιν καὶ εἰς τὴν συνένωσιν λογικῶς συναηκουσῶν προτάσεων ἢ περιόδων εἰς παραγράφους.

Ὁρθογραφικὰ ἀσκήσεις κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ.

Γραμματικὴ τῆς καθαρευούσης. Ὀδοιστικά τῆς Α' καὶ τῆς Β' κλίσεως. Ἐπίθετα τῆς Β' κλίσεως Βαρέτονα ῥήματα. Ὀδοιστικά τῆς Γ' κλίσεως.

Ποικίλα έργασιαί τῶν μαθητῶν πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ ἐντύπωση τῶν ἐκέστοτε διδασκομένων μερῶν τῆς Γραμματικῆς.

Ἐκ τοῦ Συντακτικοῦ τὰ στοιχειώδη συντακτικὰ φαινόμενα τῆς νέας Ἑλληνικῆς ὑπὸ ὅσας πρακτικὰς ἐξέτασιν, Περίοδος, πρότασις, ὄροι ταύτης, προσδιορισμοί.

Τάξις Β'. Ὁραὶ 4.

Ἀνάγνωσις ἐκ καταλλήλου συλλογῆς (συντόμων διηγημάτων, διηγήσεων καὶ περιγραφῶν καὶ ποιητικῶν (δημοτικῶν καὶ ἐντέχνων) νοελληνικῶν ἀναγνωμάτων, ἀναφερόμενων εἰς τὴν οἰκονομικὴν, τὴν θρησκευτικὴν, τὴν κοινοτικὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν νοελληνικὴν ζωὴν καὶ τὰ ἐν αὐταῖς κρατοῦντα ἤθη καὶ ἔθιμα, σχετιζομένων ἐξ ἰδίας πρὸς τὰ γυναικεῖα διαφέροντα καὶ τὴν γυναικεῖα φύσιν.

Στόμωτον πληροφορία περὶ τῶν ἐν τῇ τάξει ἀναγνωσκόμενων εἰδῶν τοῦ λόγου (ἰδίως τοῦ διηγηματος, τῆς περιγραφῆς, τοῦ δημοτικοῦ ἄσματος).

Προφορικαὶ ἐκθέσεις ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Γραπταὶ ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἐπὶ θεμάτων οἷα τὰ τῶν προφορικῶν καὶ ἐπὶ μορφῇ μικρῶν διηγήσεων καὶ περιγραφῶν, ὡς καὶ ἐπιστολῶν. Ἐθισμοὶ αὐτῶν εἰς τὴν κυριολεξίαν, εἰς τὴν πυκνὴν διατύπωσιν τῶν νοημάτων καὶ τὴν ἀποφυγὴν πλεονασμῶν, πάντοτε εἰς γλώσσων ἀπλῆν καθαρῶσεως. Προσπάθεια πρὸς σύνθεσιν μικρῶν ποιημάτων καὶ ἰδίως εἰς ἀπλοῦς δεκαπεντασυλλαβῶν στίχους.

Ὄρθογραφικαὶ ἀσκήσεις κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ.

Γραμματικὴ τῆς καθαρῆς οὐσίας. Ἐπανάληψις οὐσιαστικῶν Γ' κλίσεως. Ἐπιθέτα τῆς Γ' κλίσεως Μετοχὰ καὶ κλίσεις αὐτῶν. Περιπτώσεις ῥήματων. Ἄντωνυμια. Τὰ κυριώτερα ἐκ τῆς παραγωγῆς καὶ συνθέσεως. Ἔργασια τῶν μαθητῶν πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ ἐντύπωσιν τῶν ἐκέστοτε διδασκομένων μερῶν τῆς γραμματικῆς. Ἐκτὸς συντακτικῶς ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Τάξις Γ'. Ὁραὶ 4.

Ἀνάγνωσις ἐκ καταλλήλου συλλογῆς ἢ καὶ ἐξ αὐτοτελοῦν βιβλίων περὶ τῶν (ἰδίως ἐκτενεστέων διηγημάτων ἢ καὶ δοκιμῶν μεταφράσεων ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων ὡς τῆς Ὀδυσσεΐας, τοῦ Οἰκονομικοῦ τοῦ Ξενοφόντος) καὶ ποιητικῶν (ἐντέχνων καὶ δημοτικῶν) νοελληνικῶν ἀναγνωμάτων, ἀναφερόμενων εἰς τὴν οἰκονομικὴν, τὴν θρησκευτικὴν, τὴν κοινοτικὴν καὶ κοινωνικὴν νοελληνικὴν ζωὴν, σχετιζομένην ἰδίως πρὸς τὰ γυναικεῖα διαφέροντα καὶ τὴν γυναικεῖα φύσιν.

Λογοτεχνικὴ ἐπεξεργασία τῶν ἀναγιγνωσκόμενων. Βαυθέρτα ἐξέτασις τῶν μέσων τῆς λογοτεχνικῆς προτάσεως. Καλαισθητικὴ ἀνάγνωσις περὶ τῶν ἀνάγνωσις καὶ ἀπαγγελία ποιητικῶν ἔργων.

Πληροφορία περὶ τῶν ἀναγιγνωσκόμενων εἰδῶν τοῦ λόγου καὶ τῶν ἀναγιγνωσκόμενων συγγραφέων.

Προφορικαὶ ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀνάλογοι πρὸς τὰς γινόμενας εἰς τὰς προηγούμενας τάξεις. Γραπταὶ ἐκθέσεις (κοινὰ τῆς τάξεως καὶ καὶ ἀτομικαί). Διηγήσεις σκηνῶν καὶ γεγονότων ἐξ αὐτοφασίας. Περιγραφαὶ ἀντικειμένων, ἀνθρώπων, τοπίων, κτηρίων, καταστημάτων, ἐργοστασίων κλπ. κατόπιν ἀμέσως ἀντιλήψεως. Ἐπιστολαὶ ποικίλου περιεχομένου. Ἀνανήσεις ἐξ ἑορτῶν, ἐκδρομῶν, ταξιδίων κλπ. Περιλήψεις ἀναγινομένων ἔργων. Προσπάθεια πρὸς σύνθεσιν μικρῶν ποιημάτων. Ὄρθογραφικαὶ ἀσκήσεις κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ.

Γραμματικὴ τῆς καθαρῆς οὐσίας. Ἐπανάληψις τῶν διδασθέντων εἰς τὰς προηγούμενας τάξεις. Ἔργασια τῶν μαθητῶν πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ ἐμπέδωσιν τῶν γραμματικῶν φαινομένων.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει.

3. Ὑγιεινὴ

Τάξις Α'. Ὁραὶ 2

α) Ὑγιεινὴ τοῦ δέρματος. Τὸ δερμα. Αἱ κυριώτεροι λειτουργίαι τοῦ δέρματος. Ἀνάγκη καθαριότητος αὐτοῦ.

Ἰδιαιτέρως φροντίδες δι' ἕκαστον μέρος τοῦ σώματος. Ἀτομικὴ Καθαριότης, Παράσιτα τοῦ δέρματος. Τὰ συνηθέτερα δερματικὰ ἀτυχήματα ἐγκαύματα, ἀμυγαί, δῆγμα (δάγκωμα), χιμελία (χιονοστραί). Προφυλακτικὰ μέτρα καὶ περιποίησις τοῦ δέρματος.

β) Ὑγιεινὴ τῆς πέψεως (ἢ λειτουργία θὰ διδαχθῆ εἰς τὸ μάθημα τῆς διαιτητικῆς). Ὑγιεινὴ τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος, τοῦ στόματος, τῶν ὀδόντων καὶ τῶν ἐντέρων.

γ) Ὑγιεινὴ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος. Κυκλοφορικὸν σύστημα. Μεγάλαι καὶ μικρὰ κυκλοφορία. Σημῶσις τῆς κυκλοφορίας. Αἷτια κακῆς κυκλοφορίας. Κυριώτεροι ἀνόμαλοι ἄρτηστροφῆς: ἀνάμια, συγχοπῆ, συμφορήσις, ἐμβολή, λεπτοσφληρώσις, φλεβίτις.

Πρῶται βοήθεια εἰς περίπτωσιν φλεβιακῆς καὶ ἀρτηριακῆς αἰμορραγίας.

δ) Ὑγιεινὴ τῆς ἀναπνοῆς. Ἀναπνευστικὸν σύστημα. Ὁ ἀήρ. Αἷτια μολύνσεως τοῦ ἀέρος. Ἀσφυξία καὶ ἄλλαι γενικαὶ ἁδαιεῖαι. Αἷτια καὶ μέτρα προληπτικῆς. Πρῶται βοήθεια. Τεχνικὴ ἀναπνοή. Δηλητηρίασις ἐξ ἀνθρώπινοῦ ὀξέος.

Καλὴ λειτουργία τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων. Ἀνάπτυξις τοῦ θώρακος καὶ τῶν μυῶν τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος. Ἀναπνευστικὴ γυμναστική. Ἐκφραστῆσις. Κυριώτερα προσβολὰ τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, Καταρροή (συνάχι) βρογχίτις, πνευμονία, πλευριτίς.

Πρακτικαὶ ἀσκήσεις. Εἰσπνοαί, γαργαρισμοί, ἐπιθέσεις, κομπρέσσαι, ἐπιθέματα, καταπλάσματα, βεντούλαι.

ε) Ὑγιεινὴ τοῦ σκελετοῦ καὶ τῶν μυῶν. Ὁ σκελετός. Κανονικὴ ἀνάπτυξις τῶν ὀστέων. Ἐπιπτώσεις τῆς διατροφῆς.

Αἱ κυριώτεροι παραμορφώσεσι τοῦ σκελετοῦ. Παραμορφώσεσι ἐπαγγελματικῆς προελεύσεως. Πῶς προλαμβάνονται αὐταί. Πῶς θεραπεύονται. Ἐξέθροισις. θλάσις. Πρῶται βοήθεια.

Τὸ μυϊκὸν σύστημα. Μυτικὴ ἐργασία καὶ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα. . . . τῆς πρὸς πρόληψιν. Τὰ διάφορα σπῆρ. Ὁ χορδός, τὸ κολύμβημα, τὸ βᾶ. . . .

στ) Ὑγιεινὴ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τῶν αἰσθητῶν ὀργάνων.

Τὸ νευρικὸν σύστημα. Ὑπερκτόσις καὶ νευρικὴ ὑπερδιέγερσις. Ἀνάπαυσις καὶ ὕπνος. Ὄργανωσις ἐργασίας καὶ ψυχαγωγίας.

Σημῶσις τῆς καλῆς ἀγωγῆς. Τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐκφοβισμοῦ κατὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν παιδίων. Ἄτοκο κυριότητα, Ὑγιεινὴ τοῦ πνεύματος. Τὰ αἰσθητήρια ὄργανα. Ὑγιεινὴ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐλαττώματα. Ἀγωγή τῆς ὁράσεως. Περιπτώσεις τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐπιπεφυκίτις, μυωπία, πρεσβυωπία. Ὑγιεινὴ τῶν ὀτων.

Τάξις Β'. Ὁραὶ 2.

Τὰ μικροβία :

Ἡ ζωὴ τῶν μικροβίων: πολλαπλασιασμός, ἀνοχή, ἐπίδρασις ἐξωτερικῶν παραγόντων (θερμοκρασία, φῶς, ὕγρανση, χημικὰ οὐσία).

Ἐπιδημιαί: Ἀήθεις μέτρων.

Τὸ ὄδωρ: Ἰδιότητις ποσίου ὕδατος. Ξεγυγάνσις τοῦ ὕδατος, βρασμός, ἀποστειρώσις.

Τὰ μικροβία ἐν τῷ ὄργανισμῷ: εἰσόδος, διπλῆ ἐνέργεια ἐν τῷ ὄργανισμῷ. Φυσικὴ ἄμυνα τοῦ ὄργανισμοῦ. Ἄμυνα δι' ἐμβολίου καὶ ὄδωρ. Μεταδοτικὰ ἀσθένεια: αἷτια, χαρακτηριστικὰ, τρόπος μεταδόσεως. Ἡ φυματίωσις, ἡ ἐλονοσία, ὁ τυφοειδής, ἡ διφθερίτις, ἡ ὄστρακία, ἡ ὄτιτις.

Μολυσματικὰ πληγὰ αἷτια. κίνδυνος ἀσθένια. τὰ κυριώτερα ἀπολυμαντικὰ καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν. Ἀπολύμανσις τοῦ σώματος. τῶν ἀναπνευστικῶν ὀδῶν καὶ τῶν πεπτικῶν τοιοῦτων, τοῦ χρησιμοποιουμένου ὕδατος διὰ τὰς ἐκκρίσεις, τὰ ἀπορρίμματα, τὰ ἐνδύματα, τὸν ρουχισμὸν τῆς κλίνης, τοῦ δωματίου κλπ.

Α' Ἐξάμηνον Τάξις Γ' Ὅροι 2

Περιποίησης ἀσθενῶν καὶ τραυματιῶν. Τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθενοῦ, ἡ κλίνη του, ἡ καθυμερινή περιποίηση.

Πληροφορία, αὐτὴν πρὸς τὴν δίδονται εἰς τὸν ἱατρὸν. Θερμομέτρους, σφυγμομέτρους, τήρησις διαγράμματος θερμοκρασίας. Πρῶτον βοήθεια εἰς περιπτώσιν αιμορραγίας, Πλάσματος, κοπῆς, ἐγκαυμάτων, δόνηστος, διαρροίας, ἡλιάσεως, ἀσφυξίας, συγκοπῆς, ἐπιληψίας, εἰσαγωγῆς ἐν τῷ ὄργανισμῷ ξένων σωμάτων.

Ἐπίθεσις τραυμάτων (ἐπιδευμολογία).

Τὰ ἀρροδία νοσήματα, ὁ κηρίσιος, ὁ ἀλκοολισμός, Ὀλιγογενεϊκὸν φαρμακείον. Φάρμακα καὶ ἑλίκον. Τακτοποίησης. Χρήσις.

Ἱατρικὰ δωρεὰν παρακολούθησις εἰς εἰδικὰ ἱατρικὰ συμματώσεως. κηρίσιος, ἀρροδίων νοσημάτων. Προληπτικὰ παιδικὰ ἱατρικὰ. Ὁ Ἑλληνικός, Ἐρυθρὸς Σταυρός.

4. Βρεφοκομία

Β' Ἐξάμηνον

Τάξις Γ' Ὅροι 3

Σπουδαίτης τῆς Βρεφοκομίας.

Αἷτα θνησιμότητος τῶν βρεφῶν.

Φροντίδες τῆς πρώτης ἡλικίας : ἐνδυμασία καὶ περιποίηση τοῦ βρέφους, τὸ πρότον λουτρὸν, σερὰ βρεφικῶν ἐνδυμάτων. πρῶτος τοῦ ἐνδύειν. Τὸ δωμάτιον καὶ ὁ ὕπνος τοῦ βρέφους : Ἐπιπίλωσις, Ῥουχισμός βρεφικῆς κλίνης.

Ἡ καταλληλοτέρα κλίνη. Τοποθέτησις τοῦ βρέφους ἐντὸς αὐτῆς. Διάρκεια ὕπνου. Ἐξοδοὶ τοῦ βρέφους, περιπατοῦ, παιγνίδια.

Διατροφή τοῦ βρέφους. Μητρικὸς θηλασμός, σπουδαίτης.

Εἰς ποίας περιπτώσεις ἀπαγορεύεται ὁ μητρικὸς θηλασμός.

Συμφέρισις τοῦ μητρικοῦ γάλακτος ἀπὸ ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς ἀπόψεως πρὸς τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος, τῆς ἄνου, τῆς αἰγῆς.

Τὰ βιομηχανοποιήτα γάλακτα (συμπυκνωμένον, ἀζυρωτάωμένον, κηνοποιημένον κλπ.). Εἰδικὰ παρασκευάσματα.

Τεχνολογία θηλασμοῦ : Εἰς ποίας περιπτώσεις ἐπιβάλλεται. Μειογενετικὰ καὶ κίνδυνον Ἐτοιμασία θηλάστρου. Ἀποθνήσκουσα.

Διατροφή τοῦ βρέφους μέχρις ἡλικίας τριῶν ἐτῶν : Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ βρέφους : Γενικὰ δείγματα καλῆς ὑγείας, παρακολούθησις τῆς πέψεως, τῶν κενώσεων, τοῦ ἀναστήματος, τοῦ βάρους.

Ὀδοντοφυία σερὰ ἐμφανίσεως ὀδόντων, ὑγιεινὴ αὐτῶν. Ὁ σκελετός : Ὑγιεινὴ τῶν τοῦ τὸ βάδισμα ἢ κεραλίη, αἰ πηγαί, Ραχισμός, βιταμίνη Δ.

Αἱ ἀσθένειαι τοῦ βρέφους : Πηπτικὰ ἀνωμαλία : ἔμετοι, διάρροια, ἀνορεξία, δυσκοιλότης, γαστροεντερίτις.

Ἐμβόλια καὶ ὄροι.

Ἰδρύματα προστασίας τῶν παιδῶν (Π.Κ.Π.Α.) Βρεφικὸν σταθμὸν, συμβουλευτικὸν σταθμὸν, ἐπιτόκων, σκοπῆς καὶ λειτουργία αὐτῶν.

Νομοθεσία καὶ κρατικὴ βοήθεια διὰ τὰς μητέρας.

Αἱ καλὰ συνήθειαι (γενικὰ δδνηγία).

5. Διατροφική.

Τάξις Α' Ὅροι 1.

Σκοπὸς καὶ σημασία τῆς διατροφικῆς.

Αἱ θρεπτικὰ ὕλη : λευκώματα, λίπη, ὀδατόθρακες, ὄρυκτὰ ἄλατα, ὕδωρ, (σύνθεσις, ἀπαιτουμένη ἡμερησία ποσότης, τροφὰ πλοῦσις εἰς ἕκαστον εἶδος θρεπτικῆς ὕλης).

Αἱ βιταμίναι : ταξινόμησις, ῥόλος, ἰδιότητες, ἀνάγκαι ὄργανισμοῦ, πηγαί, ἀντοχή.

Πέψις τῆς τροφῆς : τὸ πεπτικὸν σύστημα. Ἀπορρόφησις καὶ ἀφορισμοίς, Δυσκοιλίη, αἷτια, μειωτικῆματος, μέσα καταπολεμησῶς.

Τάξις Β' Ὅροι 1.

Θερμαντικὴ ἀξία τῆς τροφῆς.

Κατατροφή κατὰ διαφόρους ἡλικίας καὶ περιπτώσεις.

Καταρισμός διατολογίας. Δαιτα ἀσθενῶν.

Τροφολογία : α) Στοιχεῖα μικροβιολογίας (ταξινόμησις τῶν μικροβίων κατωχὴ καὶ ἐνέργεια αὐτῶν ἐν τῇ φύσει, ἢ ζωῇ τῶν μικροβίων).

β) Στοιχεῖα ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν.

γ) Χημικὴ σύνθεσις καὶ θρεπτικὴ ἀξία τῶν λαχανικῶν καὶ τῶν φρούτων.

Κρέτα νοπὰ : Θρεπτικὴ ἀξία, παράγοντες ἐπιδρῶντες εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν θρεπτικὴν ἀξίαν τῶν κρέτων.

ε) Ἐντόσθια καὶ ἄλλα : Πουλερικά, κνήγιον, σύνθεσις καὶ θρεπτικὴ ἀξία, κίνδυνον μικροβιολογικῆς μολύνσεως, μέσα διατήρησεως.

στ) Οἱ ἔχθροι : Θρεπτικὴ ἀξία, σύγκρισις τῶν ἔχθρων πρὸς τὰ κρέτα. ἀλιεία, διατήρησις τῶν ἔχθρων. ὄστρακα καὶ μαλάκια.

Τάξις Γ' Ὅροι 2.

α) Οἱ δημητριακοὶ καρποὶ καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν (ἀραβόσιτος, σίτος, κριθή, ὄρυζα κλπ. ἡμισκότα, ζυμαρικά, θρεπτικὴ ἀξία. Παρασκευὰ ἄρτου.

β) Ἡ ζάχαρις. Τὸ μέλι, τὸ κακάο. Ἡ σοκολάτα (καλλιέργεια, βιομηχανία, θρεπτικὴ ἀξία αὐτῶν.

γ) Προϊόντα ἀλιανοποιίας, Παρασκευὴ καὶ θρεπτικὴ ἀξία αὐτῶν.

δ) Τὸ γάλα καὶ τὰ προϊόντα αὐτοῦ : (ἡ κρέμα, τὸ βούτυρον, ὁ τυρός, ἡ γιουρτζη) θρεπτικὴ ἀξία, παρασκευὴ ἀλλοιώσεως.

ε) Αἱ ἰατρικαὶ ὀδοίαι ζωϊκῆς καὶ φυτικῆς προελεύσεως. Χημικὴ σύστασις, βιομηχανία, θρεπτικὴ ἀξία.

στ) Τὰ ποτὰ : Τὸ ὕδωρ, τὰ μεταλλικὰ ὕδατα, ὁ οἶνος, ὁ ζῖθος, τὰ ἴδιωπα, τὰ ἀρωματικὰ ποτὰ (τέϊον, καφές). Καλλιέργεια, βιομηχανία, θρεπτικὴ ἀξία.

ζ) Διατήρησις τῶν τροφίμων διὰ τῆς θερμότητος, Βιομηχανία καὶ κηνοβιοποιήσις τῶν λαχανικῶν, κρέτων, ἔχθρων, ὄρωων. Θρεπτικὴ ἀξία αὐτῶν.

η) Διατήρησις τῶν τροφίμων διὰ τῆς ἀρδατώσεως, τῶν ἀντοχητικῶν οὐσιῶν, τοῦ κηνομοῦ, τοῦ οἰκονομῆματος, τῆς ζυμῆσεως.

θ) Ἀτυχήματα, ὀφειλόμενα εἰς τὴν διατροφήν.

ι) Συνέπειαι ἑλλειπτοῦ διατροφῆς.

Διαταραχαί, ἀπόλεια βάρους, διακοπὴ σωματικῆς ἀναπτύξεως, ἐλάττωσις ἀντοχῆς, διαταραχαί τοῦ νευρικοῦ συστήματος, τῶν ὀστέων, τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, τοῦ δερματός, τοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος, τοῦ συστήματος ἀναπαραγωγῆς. Οἰδημάτα.

ια) Αἷτια κακῆς διατροφῆς.

ιβ) Θεραπεῖα.

6. Μαγειρικὴ.

Τάξις Α' Ὅροι 2.

Τεχνολογία τοῦ μαγειρεῖν, μέθοδος ἐργασίας, ἐπανάληψις τῶν περὶ τῆς θρεπτικῆς ἀξίας ἐκάστου φαγητοῦ λεχθέντων εἰς τὸ μάθημα τῆς διατροφικῆς, μεταβολὴ τῶν τροφῶν διὰ τοῦ μαγειρεῖματος.

Κανόνες ἀγορᾶς τροφίμων, μελέτη τοῦ κόστους ἐκάστου φαγητοῦ καὶ πλήρωσις γεύματος.

Ἀκροῆσις εἰς τὴν παρουσίαν τῶν φαγητῶν, τὴν διακοσμησὴν τῆς Τραπεζῆς, εἰς τοὺς τρόπους τοῦ προσφέρειν (σερβίρειν).

Ἐντέλεσις συνταγῶν περιλαμβανοῦσῶν παρασκευὴν ἀπλῶν φαγητῶν καὶ γλυκισμάτων κατὰ τὸν ὑγιεινότερον καὶ ἀδαπανώτερον τρόπον.

Ἐκὶ ἐκαστοῦ πρακτικῷ μάθηματι μαγειρικῆς αἱ μαθήτριαὶ ὕα παρασκευάζουσιν ἐν πλήρει γεύμα, ἐκάστης τῶν τῶν ὁμάδων ἀποτελοῦσῶν μαθητριῶν ἀναλαμβάνουσῶν τὴν παρασκευὴν ἐνὸς μόνου μέρους τοῦ γεύματος, π. χ. τῆς σούπας, τοῦ κρέατος, τῶν λαχανικῶν, τοῦ γλυκισματος μετ' ἀλλαγῆν αὐτῶν κατὰ τὸ ἐπιόμενον μάθημα.

Τάξις Β'. Ώραι 2.

Παρασκευή δύο φαγητών ὑπ' ἐκάστης μαθητρίας τῆς ομάδος π. χ. ἐὰν ἡ ἀσολογούμενη εἰς τὴν μαγειρικὴν ἑμά περιλαμβάνει 6 μαθητρίας διὰ τὴν παρασκευὴν πλήρους γεύματος ἀπὸ μακαρόνια ὑγρατεν, κοτόπουλο τῆς κατσαρόλας, πατάτες τηγανιέντες, φασολάκια στυβέ, κρέμα καραμελέ, καὶ μπισκότα-φρούτα, αἱ δύο μαθητρίαι θὰ μαγειρεύουν (ἐκάστη ἐργαζομένη δι' ἴδιον λογαριασμόν) τὰ μακαρόνια καὶ τὰ φασολάκια, αἱ ἄλλαι δύο τὸ κοτόπουλο καὶ τὴν πατάτας καὶ αἱ δύο τελευταῖαι τὰ μπισκότα καὶ τὴν κρέμα. Κατὰ τὸ ἐπιπέδον μᾶθημα θὰ γίνῃ ἐναλλαγὴ αὐτῶν ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Τάξις Γ'. Ώραι 2.

Παρασκευή τριῶν φαγητῶν ὑπ' ἐκάστης μαθητρίας τῆς ομάδος ἐξ ὧν τὸ ἐν αὐτῶν δεῖν νὰ εἶναι νέα συνταγή, ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει.

Ἐν τέλει τοῦ μαθήματος θὰ συγκεντρῶνται τὰ παρασκευάσματα πασῶν τῶν μαθητριῶν καὶ θὰ ἀποτελεῖσι τὸ πλήρες γεῦμα τῆς ομάδος.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ θὰ συγκρίνονται τὰ φαγητὰ ἐκάστης μαθητρίας μετὰ σχετικῆς συζητήσεως περὶ τοῦ ἀριωτέρου τρόπου παρασκευῆς αὐτῶν.

Μελέτῃ καὶ παρασκευῇ γευμάτων ἀπὸ δικτατηρικῆς ἀπόψεως.

Δίσκοι ἀσθενῶν.

7. Ραπτική.

Τάξις Α'. Ώραι 6.

Μελέτῃ διαφόρων βελονῶν.

Μελέτῃ διαφόρων ραφῶν.

Διακοσμητικὰ βελονία, διάφορα στριφώματα, μελέτῃ πτυχῶν, κομφοδοχῆ καὶ κεντητῆ καὶ ἐξωτερικῆ, μελέτῃ διαφόρων ἐξούρ.

Τρόπος ἀψήφως μέτρων. Ραπτομηχανὴ καὶ ἐπιδείξεις τῆς λειτουργίας αὐτῆς. Ἀσκήσις εἰς τὸ γάζωμα. Ἐφαρμογαί: Κατασκευὴ σειράς βρεφικῶν ἐνδυμάτων. Μελέτῃ τῶν πατρῶν Κοπῆ καὶ ραφή.

Κατασκευὴ γυναικείων ἐσθροφῶν. Μελέτῃ τῶν διαφόρων ὑποδειγμάτων τύπων (πατρῶν). Κοπῆ καὶ ραφή πανταλονίου, κομπινάζων, νυκτικῶν.

Πηφικῶν φορεματίων

} πατρῶν, κοπῆ καὶ ραφή.

Παιδικὰ ποδια

}

Τάξις 2α. Ώραι 6.

Αἰσθητικῆ ἐνδυμασίας. Συνδυασμοὶ χρωμάτων.

Κοπῆ καὶ ραφή διαφόρων εἰδῶν φούστας (ἀπλῆς, λοξῆ, κλός, κ.τ.λ.).

Κοπῆ καὶ ραφή διαφόρων εἰδῶν μπλούζας.

Διάφορα τελειώματα φορεμάτων.

Ἐμβλάωματικῆ, Μανδάρισμα. Ἐμβλάωμα, καρίκιωμα, πλακορραφή.

Ἐφαρμογαί, μανδάρισμα καλτσῶν, ἐμβλάωμα ἀσπρορρούγων. Ἐπισκευὴ καθάλου ἀνδρικοῦ πανταλονίου καὶ κολλάρου ἀνδρικοῦ ὑποκαμίσου.

Ἐπιδιόρθωσις παραπετασμάτων.

Κοπῆ καὶ ραφή γυναικείας καὶ ἀνδρικῆς πυζάμας, ἀνδρικοῦ ὑποκαμίσου, ἀπλοῦ φορέματος. Μελέτῃ διαφόρων μαυκικῶν.

Τάξις Γ'. Ώραι 6.

Κοπῆ, ραφή καὶ διακόσμησις πολυτελῶν διαφόρων γυναικείων ἀσπρορρούγων.

Κοπῆ καὶ ραφή μεταξωτῶν ἀνδρικῶν ὑποκαμίσων.

Ἀντιγραφή (ξυστίκιωμα) διαφόρων σχεδίων ἐκ φιγουρίων.

Κοπῆ καὶ ραφή φορεμάτων. τυχρῶ. παλτῶν.

Ἀσκήσις εἰς δοκιμάς.

8. Οἰκιακῆ οἰκονομία.

Τάξις Α'. Ώραι 2.

Θεωρητικὸν μέρος.

Τεχνολογία τῆς κατοικίας (μέρος Α').

Σύντομος ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῆς κατοικίας ἀπὸ τοῦ προϋπονοῦ ἀνθρώπου μέχρι τῆς σημερινῆς κατοικίας.

Ἄροι τοὺς ὁποῖους πρέπει νὰ πληρῶ ἡ κατοικία.

Ἐσολογὴ οἰκοπέδου. προσανατολισμός.

Φωτισμὸς φυσικὸς καὶ τεχνητὸς.

Μέσα τεχνητοῦ φωτισμοῦ, ἠλεκτρικὸς φωτισμὸς, ἄροι καλοῦ φωτισμοῦ, ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασις, κατανάλωσις, κίνδυνος ἠλεκτροπληξίας καὶ προφυλακτικὰ μέτρα.

Ἄερισμὸς: Φυσικὸς καὶ τεχνητός. Εἶδη καὶ τρόποι ἀερισμοῦ.

Θέρμανσις: Μέσα θερμάνσεως ἀπὸ τῶν ἀπλουστερώων μέχρι τῆς κεντρικῆς.

Τὸ ὕδωρ ἐν τῇ κατοικίᾳ. Ἰδρυαλικὴ ἐγκατάστασις.

Νιπτήρες, ἀποχωρητήρια, ἀπογέτευσις. Πρόχειροι ὑδραυλικὴ ἐγκαταστάσις.

Μειονεκτήματα καὶ καταπολέμησις τῆς ὑγρασίας.

Οἰκιακὰ ἐργασίαι. Ἰακὰ καθαριότητος, χρησιμοποίησις ἐνὸς ἐκάστου.

Σκευὴ καθαριότητος. Ἐνδυμασία οἰκουρῆς κατὰ τὴν ὥραν τῶν οἰκιακῶν ἐργασιῶν.

Μελέτῃ ὕλικῶν ἐν γρήσει ἐν τῷ οἴκῳ.

Μετὰλλα: Σίδηρος καὶ εἶδη αὐτοῦ. Χαλκός, Νικέλιον, ἀλλομίνιον, Ἄργυρος καὶ Χρυσός. Ἰδιότητες, ἀντικείμενα, τρόπος καθαρισμοῦ καὶ συντήρησις αὐτῶν.

Τὸ ξύλον: Ἰδιότητες, προέλευσις καὶ καταγεργασία.

Εἶδη ξύλων, ἀντικείμενα. καθαρισμὸς καὶ συντήρησις αὐτῶν.

Τὸ μάρμαρον: Εἶδη μαρμάρου, ἐξαγωγή, ἀντικείμενα, καθαρισμὸς αὐτῶν.

Μᾶθημα καλῆς συμπεριφορᾶς (Α' μέρος) τρόπος τοῦ φέρεσθαι, ὁμιλία, συμπεριφορὰ, στάσις, χαιρετισμὸς, ἐνδυμασία, καθαριότης.

Πρακτικὰ Ἐφαρμογαί.

Ἀνάλογο πρὸς τὸ θεωρητικὸν μᾶθημα π. χ. κατὰ τὴν μελέτην τῶν ἐκ μετὰλλων ἀντικειμένων οἱ μαθητρίαι θὰ διδαχθῶσι τὸν τρόπον τοῦ καθαρισμοῦ τῶν μακραιῶν, περανῶν κλπ., τῶν ἐξ ἀλλομινίων μαγειρικῶν σκευῶν. τῶν θεριαστῶν κλπ. Κατὰ τὴν μελέτην τῶν ἐκ ξύλου ἀντικειμένων θὰ ἀσκηθῶσι εἰς τὸν καθαρισμὸν καὶ συντήρησιν ἐπιπέλων διαφόρου ξύλου, εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ παρκέ κ.ο.κ.

Τάξις 2α. Ώραι 2.

Θεωρητικὸν μέρος.

Τεχνολογία τῆς κατοικίας (μέρος Β').

Γενικὰ περὶ τῆς καλῆς ὀργανώσεως τῶν οἰκιακῶν ἐργασιῶν.

Καταμερισμὸς ἐργασίας κατὰ μῆνας, ἐβδομάδας, ἡμέραν. Πρόβλεψις. Οἰκονομία δυνάμεων, χρόνου, χρημάτων.

Ἡ ὕαλος, ἰδιότητες, βιομηχανία, ἀντικείμενα, καθαρισμὸς αὐτῶν.

Φαγεντιὰν ἀντικείμενα καὶ πορσελάνια, βιομηχανία, ἰδιότητες, ἀντικείμενα, καθαρισμὸς αὐτῶν.

Δέρμα. Προέλευσις, καταγεργασία, ἰδιότητες, ἀντικείμενα, καθαρισμὸς αὐτῶν καὶ συντήρησις.

Ἀντικείμενα ἐκ Καζένης, ὀστίων, κεράτων, κυταρίνης, νάιλου.

Τάπητες μάλλινου, βαμβάκερου, ἐκ χόρτου, ἐλαστικοῦ, φελίου.

Καθαρισμὸς καὶ συντήρησις αὐτῶν.

Εἶδη ἐπιστρώσεως τοίχων, ἀβέστωμα, ἐλαιοβαφή, χάρτης τοίχου.

Ψίγκηται. Κατασκευὴ, εἶδη, καθαρισμὸς.

Κάλαθοι. Πρώτη ὕλη, κατασκευὴ, συντήρησις.

Πρακτικὰ ἐφαρμογαί

Ἵς καὶ εἰς τὴν Α' τάξιν τὰ πρακτικὰ μᾶθηματα θὰ εἶναι ἀνάλογο πρὸς τὴν ὕλην τοῦ θεωρητικοῦ μαθήματος.

Μᾶθημα καλῆς συμπεριφορᾶς (Β' μέρος).

Κοινωνικὴ ὑποχρέωσις καὶ τρόπος τοῦ φέρεσθαι: γέννησις, βάπτισμα, ἀρραβῶν, γάμος, θάνατος.

Γεύματα καὶ δεξιώσεις. Προετοιμασία, διακόσμησις τραπέζης. καλὴ συμπεριφορὰ κατὰ τὴν γεύμα καὶ τρόπον τοῦ φέρεσθαι κατὰ τοῦτο.

Τρόπος του φέρσθαι εις τὰ διάφορα κέντρα. τὰ ταξείδια κλπ.

Ἡ ἀλληλογραφία, ὑποχρεώσεις, τήρησις κανόνες δι' ἕκαστον εἶδος ἀλληλογραφίας. Αἱ ἐπιστολαί.

Τάξις Γ'. Ὅροι 1.

Θεωρητικὸν μέρος.

Τεχνολογία τῆς κατοικίας (μέρος Γ').

Ἡ κατοικία ἀπὸ ἀρχιτεκτονικῆς ἀπόψεως διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Ρυθμοί.

Τὰ ἐπιπλα καὶ ἡ ἱστορικὴ τῶν ἐξέλιξις. Σύγχρονα ἐπιπλα. Χρησιμοποιομένη ἐνδεῖα. Σχέδια. Εἰς τί ὁφείλεται ἡ ἀπλότης τῶν σημερινῶν ἐπιπλῶν. Πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα, ἄτινα παρουσιάζουν. Ἐπιπλα Ἑλληνικῆς λαϊκῆς τέχνης. Πῶς διεμορφώθη ἡ ἀστική καὶ χωρική τέχνη. Διακοσμητικὰ σχέδια καὶ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα αὐτῶν. Βυζαντινὰ ἐπιπλα. Ἐξέλιξις αὐτῶν. Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα. Ἐπιπλα Λουδοβίκων Στὺλ ἀπὸ XIII—XVI.

Ἐπιπλα Γενεῖα. Γενεαὶ ὁδηγία διὰ τὴν ἐπιπλοῦσιν. Ἀριθμὸς, μέγεθος καὶ χρώματα ἐπιπλῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸν γῶρον. Ἐπιπλοῦσις τῶν διαφόρων δωματίων, φαγητοῦ, ὕπνου, μαγειρείου, λουτροῦ.

Στοιχεῖα ἤλεκτρολογίας.

Πρακτικὰ ἐφαρμογαί.

Γενικὸς καθαρισμὸς τοῦ μαγειρείου, τοῦ δωματίου φαγητοῦ, ὕπνου, τῶν ὑπογείων πλυντηρίων, ἀποθηκῶν. Πρακτικὰ ἐφαρμογαί διὰ τὴν ἐπισκευὴν ὀρισμένων ἤλεκτρικῶν σκευῶν.

Ὁργάνωσις καὶ καταμερισμὸς ἐργασίας.

Οἰκιακὴ λογιστική.

Σκοπὸς. Καθημερινὰ καὶ ἐτήσια δαπάναι. Τήρησις βιβλίων. Ἐφαρμογαί. Ἡ ἀγορὰ (τὰ ὀνόματα).

9. Πλυντική.

Τάξις Β'. Ὅροι 2.

Θεωρητικὸν μέρος.

Αἱ ὕφαντικαί ὕλαι: Βάμβυξ, λίνον, μέταξα (ζωική-φυτική-τεχνητή) ἔριον (τεχνητὸν, φυσικόν).

Προέλευσις τούτων. Καλλιέργεια. Παραγωγή. Πουότερες. Πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα ἕκαστου. Βιομηχανία ὑφασμάτων. Διακριτικὰ στοιχεῖα τῶν διαφόρων ὑφασμάτων καὶ κλωστῶν.

Πρακτικὰ ἐφαρμογαί.

Πλύσις λευκῶν καὶ χρωματιστῶν ἑσφορούων. Τεχνική τοῦ πλύσματος (μπουγάδα, σαπούνισμα, ξέπλυμα, λουλάκισμα, ἄπλωμα).

Τρόπος ἀφαιρέσεως κηλίδων ἐκ μελάνης, φρούτων ἐλαιοβαφῆς, σκουρίας κ.λπ. Κολάρισμα: βρασθὴ καὶ ὠμή κόλλα.

Τρόπος σιδηρώματος ἑσφορούων, ρουχισμοῦ διαφόρων δωματίων, ἀνδρῶν ὑποκαμίσων, παιδικῶν φορεμάτων.

Τάξις Γ'. Ὅροι 2.

Θεωρητικὸν μέρος.

Τὸ ὕδωρ ἐν τῇ πλυντικῇ. Τακτοποιήσις ἀκαταλλήλων διὰ πλυσιν ὕδατων.

Ἡ ποτάσις.

Ὁ σάπων, πρῶται ὕλαι, βιομηχανία, ἰδιότητες.

Λευκαντικὰ ὕλαι. Γιαβέλιον ὕδωρ. ὀξυνοσίχον ὕδωρ κλπ. τὸ λουλάκι.

Ἡ κόλλα: Τὰ διάφορα ἀνῆλια. προέλευσις. παρασκευὴ, ἰδιότητες.

Βαφαὶ καὶ χρωστικαὶ οὐσίαι.

Πλυντικὰ καὶ ἀποστραγγιστικὰ μηχανεῖα.

Πρακτικὸν μέρος.

Πλύσις μαλλίνων πλεοντῶν ἑσφορούων καὶ ἐξορρούων.

Πλύσις διὰ σάπωνος καὶ βενζίνης ἐνδύματων ἐκ φυστικῆς καὶ ζωϊκῆς μετάνης.

Σιδερώμα μεταξωτῶν φορεμάτων.

Πλύσις καὶ σιδερώμα κεντημάτων λευκῶν καὶ χρωματιστῶν.

Ἐνδύματα ἐκ μαλλίνων ὑφασμάτων. ἄπλῶν καθάρσιμα. πλύσις καὶ σιδερώμα.

Πλύσις καὶ καθάρσιμα μαλλίνων. βυμβυκερῶν, μετῶν καὶ δερματίνων χειροκτίων καὶ κλωστῶν.

Καθάρσιμα καὶ διατήρησις γουόνων.

Ἀφαιρέσις κηλίδων ἐκ διαφόρων ὑφασμάτων.

10. Χειροτεχνία.

Τάξις Α'. Ὅροι 2.

Πλέξις διὰ βελονίδας. Διάφοροι πλέξις καὶ ἐκρημυγαὶ αὐτῶν εἰς χρήσιμα ἀντικείμενα.

Πλέξις διὰ βελόνων. Διαφοροὶ πλέξις (φερικῶν ἐνδυμάτων, γυναικείων ἐνδυμάτων, πουλόβερ, χειροκτίων κλπ.).

Διακοσμητικὰ βελοναί: Ὑφαντικαὶ, κέντημα μετρίτων, κέντημα φεστόν (ρισελιέ), κέντημα ἀνιχάτων, κορπῶν, εἰς τοῦλα.

Κυπριακὰ, βενζ, ἐργασία λαοῦ, φιλέ, μεταξοβελοναί.

Ἐφαρμογὴ τῶν ἀνωτέρου βελονίδων διὰ τῆς ἐκτελέσεως μικρῶν χρησίων εἰδῶν.

Ἰφαντική.

Τάξις Β'. Ὅροι 2.

Βιβλιοδετική: ἀπλὴ δέσις βιβλίων (δέσις κερρωτή). Δέσις βιβλίων διὰ ραφῆς κατὰ φυλλάδια.

Συλτοχηγία: Χρήσις διαφόρων ζυλωργικῶν ἐργαλείων. Διάφοροι συνδέσεις καὶ ἀρμυγή αὐτῶν εἰς τὴν κατασκευὴν ποικίλων ἀντικειμένων.

Κατασκευὴ πλαισίων καὶ ἄλλων ἁπλῶν λιμφοτεχνιῶν.

Τάξις Γ'. Ὅροι 2.

Περποίησις κονιολοδερμάτων. Δερματοτεχνία. Κατασκευὴ διαφόρων χρησίων ἀντικειμένων. χειροκτίων, κλινοσκεπασμάτων διὰ μικροῦς παιδας. παιδικῶν παλτῶν. ἀνδρῶν καὶ γυναικείων παντοφλῶν, μικρῶν ταπητῶν, σιγαροθηκῶν, καλυμμάτων βιβλίων, χαρτοφυλάκων. σταντῶν κλπ.

Σημ. Γενικὸς τὸ μάθημα τῆς χειροτεχνίας πρέπει νὰ προσαρμόζηται πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ τὰ εἶδη τὰ μάλλον περιζήτητα.

Τὰ διάφορα σχέδια, τὰ ἐκτελούμενα κατὰ τὰς χειροτεχνικὰς ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι σχέδια ἐκτελεσθέντα εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἰχνογραφίας καὶ δημιουργήματα τῶν μαθητῶν.

II. Σχέδιον - Καλλιγραφία.

Τάξις Α'. Ὅροι 3.

Περ γραμμῶν (εὐθείαι, καμπύλαι). Ἄσκησις εἰς γραμμὰς εὐθείας, βρόχινας καὶ καθέτους, κατ' ἀρχάς, ἐλευθέρας, καὶ βραδύτερον εἰς σχηματισμὸν ἁπλῶν διακοσμητικῶν σχεδίων.

Σχημάτια: τετραγώνων, τριγώνων κ.τ.λ. Ἄσκησις εἰς ἀπόδοσιν ἀλλεπαλλήλων σχημάτων ἴσων διαστάσεων διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

Διδασκαλία τρόπου διὰ τὴν ἀντίληψιν ἐνὸς σχήματος. Σχέδιον ἐκ τοῦ φυσικοῦ (σποπὸς ἢ ἀκριβῆς ἀπόδοσις σχήματος, γραμμῶν διαστάσεων).

Διδασκαλία προοπτικῆς (σχέδιον προσοπτικῶν).

Ἐλεύθερον σχέδιον (ἀσκησις γωνιασίας).

Διδασκαλία σχεδίασεως ἀνθρωπίνου σώματος (ἐνχολογία, κινήσεις).

Διδασκαλία χρωμάτων (ἀπλῶν σύνθεσις. διακοσμητικῶν. θερμὰ, ψυχρὰ).

Ἐφαρμογὴ εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν (βαρὴ φορεμάτων κλπ.).

Κύκλος Νέστορας.

Διακοσμητικὴ σύνθεσις (ἐφαρμογὴ διακοσμητικῶν χρωμάτων).

Κλιμακογραφία: Ἀνάπτυξις τῆς ἀτομικῆς γραφῆς ἐκείστης μαθητρίας εἰς τὸ ἄπλοον, σύμμετρον καὶ ἐναντίωρον.

Τάξις Β'. Ὁραϊ 2.

Συγέδιον ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὑπὸ τύπον συνθέσεως.
Διδακταλκία φωτισοῦσάσεως. Ἐφαρμογὴ τούτης εἰς τὸ στέδιον.

Προοπτικὴ: στέδιον δομητικὸν μετὰ προοπτικῆς. Τοποθέτησις τῶν ἐπιπέδων προοπτικῆς.

Στέδιον ἐπιπέδων ἰδίας συνθέσεως.
Ἐλεύθερον στέδιον.

Μεγέθυνσις στέδιων (ἀρχαίων, Βυζαντινῶν, ρωμικῶν κλπ.).

Χρωματικὴ κλίμαξ μετὰ ἀποχρώσεων καὶ τόνων.
Διακοσμητικὴ σύνθεσις εἰς διόφορα σχήματα. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ κινήτων πινακίων, καλυμμάτων βιβλίων, προσεφελάνων κλπ.

Στέδιον ἐκ τοῦ φυσικοῦ: ὑπαίθριον. Διδακταλκία ἀποσφαιρῆς.

Τάξις Γ'. Ὁραϊ 2.

Σύνθετα στέδια ἐκ τοῦ φυσικοῦ.
Μελέτη ψυχολογίας: σχέδιον φορέματος εἰς χρώματα λεπτὰ καὶ μὴ. Χρώματα σχετικά πρὸς τὸν ὄγκον.

Στέδια ὑποδημάτων. Ἐπιπέδωσις ἐσωτερικοῦ κατοικίας (χρώμα τοίχων, ἐπιπέδων κλπ.). Ἱστορία τῆς Τέχνης ἀπὸ τῆς ἀρχαίας εποχῆς μέχρι τῆς νεωτέρας ζωγραφικῆς.

12. Οἰκογενειακὴ ἀγωγή.

Τάξις Γ'.

Ὁ Γάμος: Ἠθικὴ καὶ ἔθνικη ὑποχρέωσις τῆς δημοῦρας οἰκογενείας.

Ὁ ρόλος τῆς γυναίκος ὡς συζύγου, μητρός, παιδαγωγῶ.

Τὰ τέκνα: Χαρὰ ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει τέκνων.
Αἱ εὐθύναι τῶν γονέων διὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων. Τὸ παράδειγμα τῶν γονέων ὡς πρότυπον.

Θρησκευτικὴ καὶ ἔθνικη ἀγωγή τῶν τέκνων.
Φυσικὴ ἀγωγή τῶν τέκνων: σκοπιὸς κώτης.

Πνευματικὴ ἀγωγή: διαπαιδαγώγησις καὶ πνευματικὴ μόρφωσις.

Ἠθικὴ ἀγωγή: συνείδησις, συναίσθημα, βούλησις.

Τὰ πέντε πρῶτα ἐτῆ τῆς παιδικῆς ἡλικίας (προσχολικὴ περίοδος), συνήθεια πειθαρχίας, ἀθήθεια, τιμωτής.

Ὁ Σχολικὸς βίος: Παιδικὴ ἡλικία, ἐφηβικὴ ἡλικία, πρωτοβουλία, εὐθύνη. Συνισθηματικὴ ἀγωγή.

Ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις καὶ συνείδησις.
Σχέσις γονέων πρὸς τὰ τέκνα.

Σχέσις οἰκογενείας πρὸς τοὺς γείτονας, κοινωνίαν καὶ πολιτείαν.

Ἰθαρχία καὶ ἑσβασιμὸς πρὸς τοὺς νόμους.
Νομοθεσίαι κοινωνικῆς.

Ἐργασίαι γυναικῶν καὶ τέκνων.
Συνεταιριστικαὶ ὀργανώσεις. Κοινωνικὴ ἀσφάλεισι. Ταμίαι Βοηθείας. Ἀτυχήματα-Κοινωνικὴ Πρόνοια (Ἰδρύματα, ὑπερρεσίαι). Συντάξις.

13. Μαθηματικὰ.

Τάξις Α'. Ὁραϊ 2.

Ἐκπαιδευτικὴ μετὰ βαθυτέρων ἐξετάσεως καὶ ἐπέκτασις τῶν γνώσεων περὶ τῶν πράξεων ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν διὰ καταλλήλων προβλημάτων. Ἀναφερομένων ἰδίως εἰς τὸν οἰκονομικὸν βίον. Συντομίαι καὶ δογματικὸν πρόβλεψων. Οὐραγματικὴ καλλιέργεια τοῦ ἀπὸ μνήμης λογισμοῦ.

Αἱ ἐπισημνότεροι ἰδιότητες τῶν ἀκεραίων με ἀρετήριον κατάλληλα προβλήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Ἐφαρμογὰς αὐτῶν εἰς τὰς συντομίαις πράξεων καὶ τὸν ἀπὸ μνήμης λογισμόν. Κλασματικὴ ἀριθμοί. Πράξεις ἐπ' αὐτῶν διὰ κατάλληλων προβλημάτων.

Δεκαδικὰ κλάσματα καὶ δεκαδικὸν ἀριθμοῦ. Ἰδιότητες αὐτῶν.

Πράξεις ἐπ' αὐτῶν διὰ κατάλληλων προβλημάτων.

Τροπὴ κλασμάτων εἰς δεκαδικούς ἀριθμούς.

Ἔννοια τῆς ρίζης. Πρακτικὴ εὐρέσις τῆς τετραγωνικῆς ρίζης.

Πρακτικὴ Γεωμετρικὴ. Ἐποπτικὴ ἐξέτασις ἀπλουστέρων γεωμετρικῶν στερεῶν. Τὰ κυριώτερα ἐπίπεδα σχήματα, ἰδιότητες αὐτῶν ὄπως πρακτικῶς ἀποδεικνύμεναι.

Ἀπλοῦστα γεωμετρικὰ προβλήματα κατασκευῆς διὰ κανόνος, γράμμων καὶ διαβήτου.

Κλίμαξ. Μεταφορὰ εὐθυγράμμων σχημάτων ἐπὶ γάρτων.

Τάξις Β'. Ὁραϊ 2.

Συμμεγείς ἀριθμοί, τροπὴ αὐτῶν εἰς μονάδας μᾶς τάξεώς των. Τροπὴ συγκεκριμένων ἀριθμῶν εἰς συμμεγείς.

Πράξις ἐπὶ τῶν συμμεγῶν διὰ καταλλήλων προβλημάτων, ἀναφερομένων εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν.

Λόγος καὶ ἀναλογία. Ἀπλὰ καὶ σύνθετος μέθοδος τῶν τριῶν. Προβλήματα τῶν ποσοτήτων, τοῦ τόκου, τῆς ταυρείας, τῆς μίξεως, τοῦ μέσου ὄρου καὶ τοῦ μερισμοῦ εἰς μέρη ἀνάλογα. Προβλήματα ἐπὶ πάσης τῆς δεδιδαγμένης ὄλης ὡς ἐν τῇ Α'. τάξει, ἐπὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ κρατικοῦ βίου, ἐνέχοντα στοιχεῖα κοινωνικῆς μορφώσεως.

Πρακτικὴ Γεωμετρικὴ. Μέτρησις τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων, βαθυτέρων ἐξετάσεως τῶν γεωμετρικῶν στερεῶν (κύβου, πρισματός, πυραμίδος, κωνοῦ καὶ σφαιρας. Μέτρησις αὐτῶν. Κατασκευὴ ἐκ χαρτονίου τῶν ἀπλουστάτων γεωμετρικῶν σχημάτων, ἐπιπέδων καὶ στερεῶν.

Τάξις Γ'. Ὁραϊ 1.

Ἀνακεφαλαίωσις τῶν διδαχθέντων εἰς τὰς προηγουμένας τάξεις. Λογιστικὴ καὶ καταστοχογραφία, ἀναφορὸς μὲν εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ τὰς σχετικὰς διαχειρίσεις εἰς στενήν καὶ εὐρείαν κλίμακα.

Προβληματικὸς καὶ ἀπολογισμὸς ἀτόμων καὶ οἰκογενειῶν. Καταρτισμὸς στατιστικῶν.

14. Ἱστορία.

Τάξις Α'. Ὁραϊ 3.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τῶν ἀρχαιωτάτων χρόνων μέχρι τῆς Ἀρχαϊκῆς συμπολιτείας.

Τάξις Β'. Ὁραϊ 3.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τῆς Ἀρχαϊκῆς συμπολιτείας μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων.

Τάξις Γ'. Ὁραϊ 3.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

15. Γεωγραφία

Τάξις Α'. Ὁραϊ 1.

Ἐπιχειρηματικὴ ἐξέτασις τῆς Ἑλλάδος κατὰ φυσικὰς περιόχας, Ἐρευνα ἐν ἐκάστῃ περιούχῃ τῶν γεωγραφικῶν στοιχείων τῆς φυσικῆς καὶ ἐκτενεστερον τῶν ἀνθρωπίνων. (Ἰδαίτα κλίμα, φυτὰ, καὶ ζῶα. Οἱ κάτοικοι, οἱ συνοικισμοὶ των, ἐκπολιτιστικὴ ἐνέργεια αὐτῶν εἰς οἰκονομικὴν, γεωργικὴ καὶ κτηνοτροφικὴ, ἄλλα. Διοικητικὰ, δημοκρατικὰ, βιοτεχνικὰ καὶ βιομηχανικὰ. Ἐμπόριον, μέσα συγκοινωνίας καὶ αἱ πνευματικαὶ-θρησκευτικαὶ καὶ ἠθικαὶ σχέσεις, εκπαιδευτικὴ κατάσταση, βίος, ἕκαστον αὐτῶν ἔχει διαμορφωθῆ ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν λοιπῶν.

Τάξις Β'. Ὁραϊ 1.

Γεωγραφικὴ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ γεωγραφικὴ ἐπισκόπησις αὐτῆς. Αἱ μέγιστα ὄδοι τῆς Εὐρωπαϊκῆς συγκοινωνίας, ἀρτυμένης τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ σημασία τῆς Μεσογείου διὰ τὴν παγκόσμιον συγκοινωνίαν. Ἡ Ἑλλάς ὡς μεσογειακὸν καὶ Εὐρωπαϊκὸν κράτος καὶ ἡ συμβολὴ τῆς εἰς τὴν συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ.

Τάξις Γ'. Ώραι 1.

Γεωγραφική εξέτασις τῶν χωρῶν ἐκάστης τῶν λοιπῶν ἡπείρων ὡς καὶ εἰς ἄλλας τάξεις.

16. Φυσικὴ - Χημεία

Τάξις Α'. Ώραι 2.

Ἐκ τῆς φυσικῆς αἱ στοιχειώδεις καὶ ἀπαραίτητοι γνώσεις διὰ τὴν κατανόησιν τῆς ὕλης τῶν βιολογικῶν μαθημάτων ὡς καὶ τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ἐκ τῆς μηχανικῆς τὰ περὶ τῆς βάρυτητος, τῆς ὑδροστατικῆς, τῆς ἀεροστατικῆς, τοῦ θερμοδυναμικοῦ καὶ ὀπτικῆς, τοῦ μαγνητισμοῦ καὶ ηλεκτρισμοῦ.

Ἐκ τῆς Χημείας. Αἱ στοιχειώδεις καὶ ἀπαραίτητοι γνώσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς περὶ τοῦ ἀέρος, τοῦ ὕδατος, τῶν ὀξέων, βάσεων καὶ ἄλατων, τῶν στοιχείων τῆς λιθοσφαιράς τῆς γῆς καὶ τῶν ὄργανικῶν ἐνώσεων καὶ ἐποπτικῆς ἐξέτασις τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀπαντῶντων καὶ ἐγόντων σημάτων διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ὀρυκτῶν ἐν συναφείᾳ ἐκάστοτε πρὸς τὰς σφύζουσας χημικὰς ἐνώσεις.

Τάξις Β'. Ώραι 2.

Ἐκ τῆς φυτολογίας: Βιολογικὴ ἐξέτασις βοτανικοῦ συστήματος τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ ἐν Ἑλλάδι ἰδίως ἀπαντῶντων ἀντιπροσώπων τῶν κυριωτέρων ὑποδιαιρέσεων αὐτοῦ, συνοδωζομένη μετὰ τῆς ἔκτασις τῆς σημασίας τῶν ἐξεταζομένων φυτῶν διὰ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου καὶ μετὰ πρακτικὴν ἄσκησιν τῶν μαθητῶν εἰς τὰς ἐργασίας τὰς ἀποβλεπούσας εἰς τὴν διάδοσιν καὶ τὸν ἐξευγενισμόν αὐτῶν. Ἐπι τῆ βάσει δὲ τῆς βιολογικῆς ταύτης ἐξετάσεως: γενικῆ ἐπισκόπησις τῆς φυσιολογίας ἅμα καὶ ἀνατομίας τῶν ἐξετασθέντων φυτῶν ὡς καὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὸ περιβάλλον.

Ἀσκήσεις τῶν μαθητῶν εἰς τὴν ἀσφαλῆ ταξινόμησιν τῶν συνηθεσάτων φυτῶν τῆς Πατρίδος.

Τάξις Γ'.—Ώραι 2.

Σύντομος βιολογικὴ ἐξέτασις ζωολογικοῦ συστήματος τῶν χαρακτηριστικῶν μάλιστα δὲ τῶν ἀπαντῶντων ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων τῶν κυριωτέρων ὑποδιαιρέσεων αὐτοῦ ἐφαρμοζομένης τῆς σημασίας αὐτῶν διὰ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου.

Πρακτικὴ ἄσκησις τῶν μαθητῶν εἰς ἐργασίας, ἀποβλεπούσας εἰς τὴν συντήρησιν καὶ ἐξευγενισμόν τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς τὸν ἄνθρωπον (ἰδίᾳ κονίλιων, κτηνῶν) κοινολοποῦσας, πτηνοτροφεία, ὄροι κατασκευῆς ἐπιστημονικῶν τοιοῦτων, ἐγκαταστάσεις, ὄροι καλῆς διατροφῆς, ἀναπαυγῆ, ἀθήνειαι.

Ἐπισκοπήσεις τῆς φυσιολογίας ἅμα καὶ ἀνατομίας τοῦ ἀνθρώπου, ὡς καὶ τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸ περιβάλλον.

17. Γυμναστική.

Ἡ γυμναστικὴ ἐν πάσῃ ταύτῃ τάξει διδάσκεται ἐπὶ 3 ὧρας καθ' ἑβδομάδα, συμμόρφως πρὸς τὸ ἰκείον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τοῦ Ἰγουμερτείου.

18. Ὤδιχ'.

Ἡ Ὤδιχ' ἐν πάσῃ ταύτῃ τάξει διδάσκεται ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑβδομάδα πρακτικῶς. Ἀσκητὰ πατριωτικῆ, λαϊκῆ, θρησκευτικῆ, νουνοριστικῆ, ἡθικῆ περιπάτου.

Εἰς ὁρισμένας πρακτικὰς ἐφαρμογὰς ὡς κατὰ τὴν πλῆσιν πενακίον, σκίλισμα κήπου κλπ. Ἡ ἐργασία εἶναι καλυπτοὶ καὶ ἀποδοτικωτέρα, συνοδευομένη ὑπὸ ἄλλοτε.

ΠΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τῶν μαθητῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν.

Ώραι καθ' ἑβδομάδα

α.α.	Μαθήματα	Τάξεις			Σύνολον
		Α'	Β'	Γ'	
1	Θρησκευτικὰ	2	2	1	5
2	Νέα Ἑλληνικὰ	5	4	4	13
3	Γαλλικὴ	2	2	Λ=2	6

4	Βρεφοκομικὴ	—	—	3	3
5	Διαιτητικὴ	1	1	2	4
6	Μαγειρικὴ	2	2	2	6
7	Ραπτικὴ	6	6	6	18
8	Οἰκονομικὴ	2	2	1	5
9	Πλυντικὴ	—	2	2	4
10	Χειροτεχνία	2	2	2	6
11	Σχέδιον-Καλλιγραφία	3	2	2	7
12	Οἰκονομικὴ ἀγωγή	—	—	1	1
13	Μαθηματικὰ	2	2	1	5
14	Ἱστορία	3	3	3	9
15	Φυσικὰ	2	2	2	6
16	Γεωγραφία	1	1	1	3
17	Γυμναστικὴ	3	3	3	9
18	Ὤδιχ'	1	1	1	3
		37	37	39	113

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ἰγουμερτείου ἀνατίθενται τὸν δημοσιεύσιν καὶ ἐπιτέλεισιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἀυγούστου 1919

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ἰγουμερτείου
Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ

(2)

Περὶ ἀναθεώρησης τοῦ σχεδίου τοῦ συντακτοῦ Χαριλάου Θεσσαλονικῆς.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1923 Ν. Διατάγματος περὶ σχεδίου πόλεως κλπ. ὡς μεταγενεστέρως ἐπεσοῦσαν ἴσχυριν καὶ ἰθὺς τὴν ὑπ' ἀριθ. 919 ἐ.ε. σύμφωνον μωμοδετικὴν τοῦ Σημελεύσιον τῶν Δημοσίων Ἐργῶν τὴν ὑπ' ἀριθ. 524 π.ε. πρᾶξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Θεσσαλονίκης, ποτασαί τοις ἴμμετρον ἐπὶ τοῖς Ἀγρικ. Ἐργῶν Ἰγουμερτείου ἀπερσιτάσιν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Ἀναθεωροῦνται τὸ σχέδιον τοῦ Συντακτοῦ Χαριλάου Θεσσαλονικῆς, ὡς ἐμειναι ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἐργῶν τεθεωρημέναις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51389 πράξεως αὐτοῦ σχετικῆς ἐξ (6) διαγραφῆσιν ἐπὶ κλίμακα 1:500 καὶ ἐν (1) ὑπὸ κλίμακα 1:2000.

Ἄρθρον 2.

1. Ἀνήκοντα ἀνήκοντα ὁριστικῶς εἰς τρίτους καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀπὸρτὴν οἰκοδομικὴν ἐπιτροπὴν Θεσσαλονικῆς Δημοτικῆς Χαριλάου ἐπὶ τῶν ὁσίων ὑπερῶν οἰκοδομικὰ ἰσχύει ὡς οἰκοδομικὸν σύστημα τὸ ἐν τοῖς σχεδιαγράμματι 1:500 ἀπεικονιζόμενον. ἔτσι οἱ οἰκοδομικοὶ ὅροι διὰ χρώματος ἐμμετρῶν οἱ ἀπὸρτῶν (ἀπορτῶν οὐκ αἰ) διὰ λευκοῦ χρώματος καὶ αἰ πρασινοῦ διὰ πρασίνου χρώματος.

2. Ἀνήκοντα ἀνήκοντα εἰς τὴν «Πρῶτην οἰκοδομικὴν ἐπιτροπὴν Θεσσαλονικῆς συντακτοῦ Χαριλάου» τὰ ὁσία διακρίνονται ἐν τοῖς συνημμένοις τῷ παρόντι σχεδιαγράμματι ὑπὸ κλίμακα 1:500 διὰ χρώματος κίττου ὡς καὶ τὰ ἀπὸρτῶν τῶν ἀπὸρτῶν πρὸς τῆς ἐξ (6) οἰκοδομικῆς ἐπιτροπῆς χρώματος ἐν τοῖς σχεδιαγράμματι ἰσχύουσιν οἱ ὅροι οἰκοδομικοῦ ἀπὸρτῶν ἐπὶ τῶν ἀπὸρτῶν 12 Ἀπριλίου 1931 Διατάγματος περὶ καθοριστῶν ἐλάχιστων ὁρίων ἐπιπέδων καὶ διαστάσεων οἰκοπέδων καὶ συστήματος ἀνεξέτης οἰκοδομικῆς εἰς τμήματα τῆς πόλεως Θεσσαλονικῆς.

"Αρθρον 3.

1. Μέγιστον ύψος των οικοδομῶν ἐν προάστει ὁρίζεται ὡς καὶ ἑξῆς (18) μέτρα τὸ δὲ ὁριζήσας μέγιστον ὕψος εὐρῶν ὁρίζεται εἰς 11 μέτρα ἢ τοῦ ἀποστερομένης τῆς προσθήκης ἐνός εἰσῆτι ἐπὶ πλέον ὄρθρον μέγιστον ὕψους τριῶν (3) μέτρων ἐν ἑσοχῇ.

2. Εἰς ἐξέως πλάτους 12 μέτρων καὶ ἄνω, ὁρίζεται μέγιστον ὕψος ἐν προάστει ἑξῆς καὶ 11 μέτρα, τὸ δὲ ὁριζήσας μέγιστον ὕψος αὐτῶν ὁρίζεται 14 μέτρα ἢ τοῦ ἀποστερομένης τῆς προσθήκης ἐνός εἰσῆτι ἐπὶ πλέον ὄρθρον μέγιστον ὕψους τριῶν (3) μέτρων ἐν ἑσοχῇ. ἐξ ὅσων δὲ ἐμποδίζεται ἡ προσθήκη αὐτῆ ἐκ λόγων ἡλιεστῶς ὑπὲρ τῶν γειτῶν καὶ ὀικοπέδων.

"Αρθρον 4.

"Π αἰ πρώτη οικοδομικὴ ἐπιπέση (θεσσαλονίκης ἀνωγειτῶνς Χιουλῶν) ὡς ἰδικήτρια τοῦ κοινωχρήστων χώρων ὕοχρῶν ὡσταὶ νὰ μεταβιβάσῃ αὐτοῦς κληρώως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Αὐγούστου 1949.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Ὁ ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργὸς
ΣΤ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Περὶ συμπληρώσεως τῆς ἑπιτροπῆς Ὑπομείσεως Φοροτεκνοφροτώσων Λιμένων Καλαμῶν.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Κωδ. Νόμου 5167(1932) ἀπερὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς Λιμένους φοροτεκνοφροτωτικῶν ἐργασιῶν, προτάσει τοῦ Ἡρατῆρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2905(49) γνημοδέτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσασμεν καὶ διατάσσομεν :

"Αρθρον μόνον

Εἰς τὴν δυνάμει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Κωδ. Νόμου 5167(32) ἀπερὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς Λιμένους φοροτεκνοφροτωτικῶν ἐργασιῶν Ἐπιτροπὴν ρυθμίσεως φοροτέων Λιμένων Καλαμῶν ποσθιθῆνται εἰσῆτι ὡς μέλη εἰς ἀντικρῶσσωπος τῶν ἐργολάβων φοροτεκνοφροτώσεων Λιμένων Καλαμῶν καὶ εἰς εἰσῆτι ἀντικρῶσσωπος τῶν ἐργατῶν φοροτεκνοφροτώτων τοῦ Λιμένους τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Αὐγούστου 1949.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸς
ΚΗΜ. ΛΟΥΛΑΚΑΚΗΣ